

Sygn. akt IX Ca 668/14

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Dorota Ciejek SO Krystyna Skiepmo
Protokolant:	prac. sąd. Magdalena Kufel

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O. przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia (...) w O.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 1 października 2012 r., sygn. akt I C 1520/12,

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

**Sygn. akt IX Ca 668/14**

## UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego Narodowego Funduszu Zdrowia (...) w O. kwoty 500 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, iż łączy ją z pozwanym umowa o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej. NFZ po przeprowadzeniu kontroli, której wyniki spółka kwestionowała, obciążył powódkę karą umowną w wysokości 1.583,84 złotych oraz obowiązkiem zwrotu kwoty 8.390 złotych z tytułu nieprawidłowo wykonanych usług. Pozwany potrącił ww. kwoty z należnością przysługującej powódce, choć nie było to tego podstaw faktycznych. Dochodzona pozewm kwota stanowi część roszczenia przysługującego powódce.

Pozwany Narodowy Fundusz Zdrowia (...) w O. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, że powódka nieprawidłowo realizowała umowę z 10 grudnia 2010 r. w rodzaju zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środkami pomocniczymi. Zgodnie z łączącym strony stosunkiem prawnym, pozwany zobowiązał powódkę do zwrotu nienależnie wypłaconych środków w kwocie 8.390 złotych i nałożył karę umowną w wysokości 1.583,84 złotych. Powódka należności powyższych nie uiściła, w związku z czym pozwany dokonał ich potrącenia z bieżącej należności spółki. Jednocześnie wskazał, że powódka nie udowodniła, by potrącenie dokonane zostało bez merytorycznych przesłanek, a to na niej spoczywał obowiązek wykazania tych faktów.

Wyrokiem z dnia 1 października 2012 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił powództwo. Zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony łączyła w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. umowa, której przedmiotem było udzielenie przez powódkę świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi i środkami pomocniczymi.

Zgodnie z § 11 ust. 4 zarządzenia Nr (...)Prezesa NFZ z 29.10.2009 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi i środkami pomocniczymi, powódka zobowiązana była do udzielania świadczeń wyłącznie w miejscu określonym w załączniku nr(...)do umowy. Fundusz nie finansował natomiast świadczeń udzielonych poza miejscem ustalonym w umowie o ich udzielanie. Załącznik nr (...)do umowy stron określał jako miejsce udzielania świadczeń dwa adresy: (...)O.al. (...), (...)E.ul. (...).

W dniach 12 i 14 lipca 2011 r. pracownicy NFZ przeprowadzili kontrolę powódki odnośnie realizacji umowy w zakresie zgodności wydanego zaopatrzenia ortopedycznego z III częścią zrealizowanego zlecenia oraz dokumentacją rozliczeniową wydanego zaopatrzenia. W treści protokołu kontroli i wystąpienia pokontrolnego wskazano, że w 23 przypadkach refundowanych faktur świadczenie zostało udzielone przez powódkę nie w jej siedzibie, lecz w innych placówkach medycznych. Wynika to zarówno z wpisów w indywidualnej dokumentacji medycznej pacjentów, jak i wypełnionych przez nich ankiet. Łączna kwota nienależnie refundowanych środków z ww. tytułu wynosi 8.390 złotych.

W toku kontroli NFZ stwierdzono również inne nieprawidłowości w wykonywaniu umowy. I tak wbrew treści załącznika do umowy stron, w miejscu świadczenia usług znajdowało się 91 z 301 pozycji wymienionych w tym załączniku, co naruszało § 11 ust. 6 powołanego już zarządzenia Nr (...) Prezesa NFZ z 29.10.2009 r. Następnie pozwany zakwestionował wydawanie przez powódkę w niektórych przypadkach przedmiotów zaopatrzenia ortopedycznego bez gwarancji i instrukcji.

Z uwagi na wagę nieprawidłowości opisanych w punktach 1 – 4 oceny szczegółowej, pozwany nałożył na powódkę karę umowną w wysokości 0,5 % kwoty wypłaconej świadczeniodawcy z tytułu realizacji umowy w okresie sprawozdawczym objętym kontrolą, tj. kwotę 1.583,84 złote. Jako podstawę prawną nałożenia kary wskazał § 30 ust. 1 pkt 3 lit. e ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Powódka pismem z 14 marca 2012 r. ustosunkowała się do wystąpienia pokontrolnego, kwestionując zasadność nałożenia przez pozwanego kary umownej i żądania zwrotu 8.390 złotych tytułem rzekomo nieprawidłowo zrealizowanych świadczeń.

W dniu 11 maja 2012 r. pozwany złożył powódce oświadczenie o potrąceniu z przysługującej jej wierzytelności z tytułu noty księgowej (...), należności opisanej w wystąpieniu pokontrolnym wraz z odsetkami, na łączną kwotę 10.112,38 złotych.

W ocenie Sądu Rejonowego żądanie nie zasługiwało na uwzględnienie. Zdaniem Sądu powódka nie wskazała z jakiego tytułu dochodzona kwota miałaby się jej należeć. Podała jedynie, iż pozwany bezzasadnie nałożył na nią karę umowną i wezwał do zwrotu części zrefundowanych świadczeń. Jedynym dowodem jaki przedstawiła, na poparcie swych twierdzeń jest pismo z dnia 14 marca 2012 r. kwestionujące w szczególności prawidłowość ustaleń kontrolnych dokonanych w oparciu o ankiety wypełnione przez świadczeniobiorców. Powódka powinna wykazać dlaczego żądana pozwem kwota 500 zł została potrącona nienależnie np. z uwagi na fakt prawidłowego wykonania usługi na rzecz pacjentów z nr PESEL (...) i (...). Pozwany natomiast przedstawił szczegółowe dowody pozwalające na ustalenie podstaw nie uwzględnienia refundacji 23 faktur z podaniem przyczyny żądania zwrotu, co do każdej z nich.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła powódka zarzucając w apelacji:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. w zw. z art. 498 § 1 k.c. poprzez błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, iż powódkę obciąża ciężar dowodu w wykazaniu, iż prawidłowo wykonała postanowienia umowy oraz, że pozwany wykazał istnienie materialnoprawnych przesłanek potrącenia wierzytelności;
2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego, polegające na przyjęciu, że powódka dochodzi w niniejszej sprawie zapłaty należności objętych oświadczeniem pozwanego o potrąceniu.

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu za obie instancje według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za instancję odwoławczą. W uzasadnieniu pozwany wskazał na zasadność orzeczenia Sądu Rejonowego.

**Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

**Apelacja nie jest zasadna.**

Sąd Okręgowy podziela rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, choć nie ze względów wskazanych w uzasadnieniu wyroku.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na przyjęciu, iż powódka nie udowodniła, że kwota wierzytelności w stosunku do niej została przez pozwanego potrącona nienależnie. Przede wszystkim Sąd Rejonowy uznał, że brak jest dowodów na to, z jakiego tytułu dochodzona pozwem kwota miałaby się powódce należeć.

Tymczasem tytuł i wysokość wynagrodzenia przysługująca powódce nie były między stronami sporne. Przedmiotowa wierzytelność wynikała z umowy z dnia 10 grudnia 2010 r. o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej.

Jeżeli zatem pozwany powoływał się na wygaśnięcie tej wierzytelności na skutek potrącenia, to musiał wykazać, iż potrącenie było skuteczne, a więc, że przysługiwała mu wzajemna wymagalna wierzytelność w stosunku do powódki, nadająca się do potrącenia.

Zarzut potrącenia jest formą dochodzenia roszczenia zrównaną w skutkach z powództwem. Podlega zatem wymaganiom stawianym pozwu co do określenia żądania, przytoczenia okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie oraz wskazania dowodów. W szczególności zgłaszający zarzut potrącenia w procesie ma obowiązek ściśle określić swoją wierzytelność i wykazać jej istnienie zgodnie z regułą wyrażoną w przepisie art. 6 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2000 r. w spr. III CKN 720/98, LEX nr 51368).

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany wykazał, iż doszło do skutecznego umorzenia wierzytelności dochodzonej przez powódkę, dokonanej w wyniku oświadczenia pozwanego o potrąceniu.

Z protokołu kontroli z dnia 29 grudnia 2011 r. przeprowadzonego przez pozwanego wynika na czym polegało nienależyte wykonanie przez powódkę umowy łączącej strony. Pozwany szczegółowo wskazał jakie świadczenia

kwestionuje i w jakiej wysokości. Wiarygodność tego dokumentu nie była kwestionowana przez powódkę. Mógł on zatem stanowić podstawę ustaleń w niniejszej sprawie.

Istotną okolicznością, pozwalającą na przyjęcie, iż pozwany udowodnił zasadność potrącenia wierzytelności jest brak jakichkolwiek zastrzeżeń do przedmiotowego protokołu.

Stosownie do art. 64a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2008.164.1027 j.t. z późn. zm.) w zw. z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania kontroli przez podmiot zobowiązany do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych (Dz.U. Nr 274, Poz. 2723), określającym tryb kontroli udzielania świadczeń świadczeniobiorcom, świadczeniodawca może w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli zgłosić na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu.

Powódka nie zgłosiła w określonym terminie zastrzeżeń do stwierdzonych w protokole uchybień w zakresie wykonania łączącej strony umowy. Przedstawiciel powódki podpisał powyższy protokół w dniu 6 grudnia 2012r. bez żadnych zastrzeżeń. Pomimo pouczenia powódka nie wniosła pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (k.179v). Tym samym przyjęć należało domniemanie, iż zgadza się z treścią tego dokumentu, a zatem z uchybieniami w nim wskazanymi. W konsekwencji zasadnym jest przyjęcie, iż pozwany wykazał nienależyte wykonanie umowy, w związku z czym istniały również podstawy do naliczenia kary umownej oraz zasadne było roszczenie o zwrot nienależnych świadczeń zgodnie z łączącą strony umową.

Nie ma przy tym znaczenia, iż powódka zgłosiła zarzuty do wystąpienia pokontrolnego. Dokument ten nie jest bowiem stwierdzeniem nieprawidłowości lecz oceną kontrolowanej działalności, wynikającej z ustaleń opisanych w protokole kontroli oraz zawiera uwagi i zalecenia w sprawie usunięcia nieprawidłowości. W związku z tym kwestionowanie wystąpienia pokontrolnego nie odnosi się w istocie do zastrzeżeń ustalonego w toku kontroli stanu faktycznego.

W tej sytuacji przyjęć należało, iż pozwany wykazał istnienie wierzytelności wobec powódki i możliwość dokonania potrącenia tej wierzytelności z wierzytelnością przysługującą powódce względem pozwanego. W konsekwencji nie było zasadne roszczenie powódki o zapłatę kwoty 500 zł, gdyż została ona umorzona poprzez złożenie przez pozwanego oświadczenia o potrąceniu.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.